

просування до старших курсів потрібно спонукати студента до самостійної праці, та підтримувати його прагнення само освічуватися. Тобто необхідно переходити від опосередкованого контролю з боку викладача до самоконтролю з боку студента, від зовнішньої оцінки до формування самооцінки. Та насамперед виконання завдань самостійної роботи повинні привити студентів навички мислення, аналізу, враховуючи умови, вміння ставити задачі, та вирішувати виникаючі проблеми, тобто перетворити процес самостійної роботи на творчий.

Викладені нами міркування дають змогу стверджувати, що організацію самостійної роботи студентів слід розглядати як систему взаємодії студента та навчального матеріалу з дисципліни, що навчає самостійно працювати з науково-технічною та методичною літературою, здобувати необхідні знання, набувати практичні вміння й навички для формування готовності майбутніх фахівців до професійної діяльності. Але тільки за умови її чіткої організації викладачем буде забезпечена активізація професійної підготовки майбутніх фахівців, що сприятиме формуванню творчого, та самостійного мислення.

Наша практична педагогічна діяльність доводить, що самостійна робота як найліпше сприяє розвитку активності та творчості у студентів, яка виявляється в бажанні перетворити одержані знання на життєву потребу в своїй подальшій професійній діяльності.

Перелік посилань:

1. Тимчасове положення про організацію навчального процесу в кредитномодульній системі підготовки фахівців (Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 23 січня 2004 р. № 48). [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журналу : <http://www.minagro.gov.ua/page/?n=5192>.
2. Демченко О. Дидактична система організації самостійної роботи студентів// Рідна школа, 2006, №5, С. 68-70.
3. Журавська Л. М. Концептуальні умови управління самостійною роботою студентів у ВНЗ / Журавська Л. М. // Освіта та управління. – Т. 3. – 1999. – №2.
4. Ландэ Д. В. Поиск знаний в интернет. Профессиональная работа / Ландэ Д. В. – М. : Издательский дом «Вильямс», 2005. – 72 с.
5. Чебан Т.М. Комплексний та системний підхід до організації самостійної роботи студентів як шлях підвищення її ефективності: Вестник ХНТУ № 3 (23), 2005г.
6. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 351 с.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ

В.В. Чаговець, канд. екон. наук, доцент

Харківський державний університет харчування та торгівлі

Завжди найбільш актуальною проблемою, що стоїть перед системою освіти є підвищення якості навчання. Рішення цього завдання прямо пов'язане з підготовкою кваліфікованих кадрів в умовах глобалізації та європейської інтеграції України. Сьогодні найважливішими вимогами ринку праці є здатність до системного мислення, до інноваційної діяльності, уміння трансформувати інформацію в нові знання та знаходити їм практичне застосування. У зв'язку із цим зростає роль вищих навчальних закладів у підготовці та випуску висококваліфікованих фахівців, здатних до професійної мобільності. Необхідне переосмислення основних функцій системи освіти з урахуванням нових вимог, що впливають із логіки нових ринкових відносин, беручи до уваги соціально-економічні зміни, пов'язані з розвитком вітчизняної економіки в умовах глобалізації та європейської інтеграції [1].

Перспективним напрямом реалізації поставлених завдань є зміна методик викладання дисциплін впровадженням нових підходів до організації навчального процесу, які базуються на широкому використанні інформаційно-комунікаційних технологій, технічних засобів навчання, дистанційних систем.

Дистанційна освіта є сучасною визнаною формою навчання, що широко використовується навчальними закладами, забезпечуючи підготовку адаптованих до потреб ринку висококваліфікованих фахівців [2]. Для кращої організації самостійної роботи студентів протягом навчального року викладачами кафедри економіки та управління ХДУХТ виконувалась робота з формування електронних ресурсів (компонентів інформаційно-освітнього середовища університету) та налаштування параметрів дистанційних курсів на платформі eFront. Дистанційні курси розроблено, апробовано та впроваджено у навчання, що підтверджується відповідними актами. Теми курсів узгоджено з робочими програмами дисциплін.

Система дистанційного навчання eFront має більший ступінь свободи в реалізації задумів викладача, забезпечення аудіовізуальними засобами, характеризується простотою підготовки дистанційних курсів. eFront – це eLearning система, яка поєднує в собі функції системи управління навчанням (Learning Management System) та системи управління та створення освітніх матеріалів (Learning Content Management System) [3]. На рис. 1 наведено скріншоти дистанційного курсу автора «Інформаційні системи та технології у міжнародному бізнесі» в режимі створення.

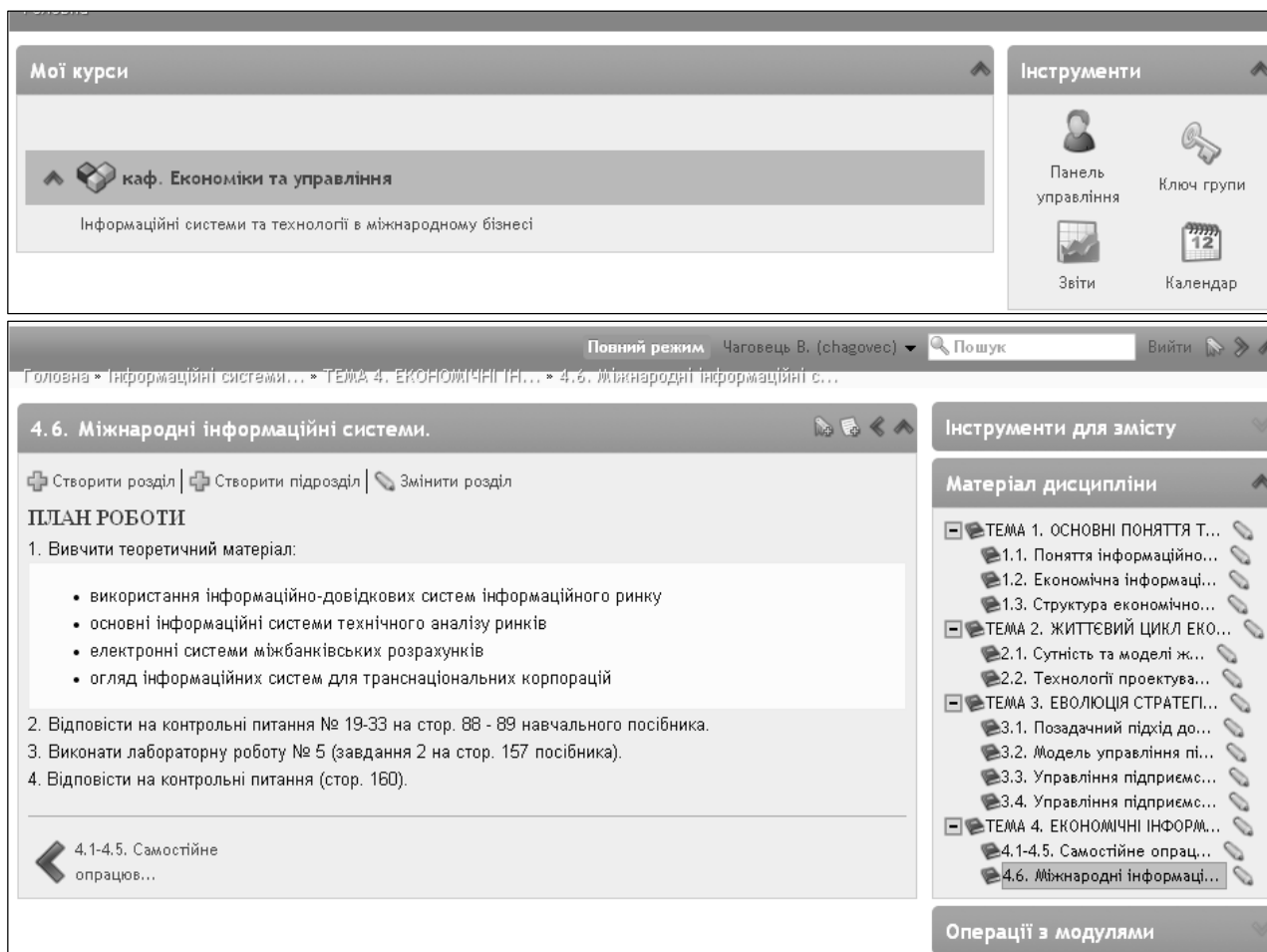

Рис. 1. Приклад теми дистанційного курсу «Інформаційні системи та технології у міжнародному бізнесі»

Для кращої організації роботи студентів з дисципліни увесь матеріал структуровано за темами та подано в такій послідовності: назва теми; план роботи; необхідні для вивчення теоретичного матеріалу інформаційні ресурси; завдання, які потрібно виконати з даної теми; електронні файли. Такий підхід, на наш погляд, допомагає студенту краще сконцентрувати увагу на ключових моментах теми і тим самим оптимізувати загальний час роботи. Студент чітко бачить завдання, які йому необхідно виконати, та підказку, якими електронними матеріалами для цього слід скористатися.

Діяльність студента під час роботи над темою спрямовано на читання теоретичного матеріалу, перегляд відео-матеріалів, самоконтроль у вигляді відповідей на питання, виконання лабораторних робіт, опрацювання тестових завдань, підготовку рефератів. Усе це враховується під час формування рейтингу студентів у курсі.

Електронні ресурси теми містять PDF-файли з лекціями, завданнями лабораторних робіт та тестовими питаннями, а також відео матеріали. Теоретичний матеріал структуровано та супроводжено рисунками й таблицями. Наприклад, лекційний матеріал подано в такому вигляді: назва розділу, теми лекції та підтеми, зміст, теорія, супроводжена рисунками та таблицями (важливі моменти виділено напівжирним шрифтом або курсивом), цікаві питання. Підкріплення теорії відео фрагментами допомагає швидше засвоїти новий матеріал. Як свідчить досвід, студенти завжди з зацікавленістю переглядають відео, навіть раніш за теорію.

Для з'ясування самим студентом на скільки він засвоїв матеріал, який пропонується самостійно опрацювати, тобто для його самоконтролю, розроблено низку питань різної складності. Відповівши на них, студент визначає рівень засвоєння ним теоретичного матеріалу.

Підсумковий контроль знань проводиться у вигляді тестування з виконанням практичних завдань. Для проведення пробного тестування використовується розроблена в середовищі MS Excel програма. Підсумкове тестування проводиться в системі eFront. Загальна база тесту містить 23 запитання з різних тем, які генеруються випадковим способом. Тип запитання – множинний вибір або відповідність. Тривалість виконання тесту – 80 хв. Запитання та можливі відповіді на них надаються у довільному порядку, випадково. Надано можливість повторного виконання тесту зі збереженням найкращого результату. Прохідний рівень складає 60 %.

Критеріями оцінювання знань в цілому з курсу є ступінь володіння теоретичним матеріалом та рівень його практичного застосування. Тому для підсумкового оцінювання знань з тем курсів до балів з тестів додаються бали за кожне виконане практичне завдання, в тому числі, самостійно виконане. Оцінювання знань з тем для самостійного опрацювання прямо впливає на загальну кількість балів. Ця загальна кількість балів дозволяє визначити рейтинг кожного студента в курсі, і якщо потрібно за бажанням студентів з виконанням додаткових завдань рейтинг можна підвищити.

Використання інформаційних ресурсів дистанційного курсу допомагає студентам не лише отримати новий матеріал, швидко та зручно опрацювати інформацію вдома, перевірити самостійно свої знання з дисципліни та провести тестування, але якщо деякі питання виявляться незрозумілими, то направити свій запит у режимі On-line до свого викладача та отримати на них відповідь.

Перелік посилань:

1. Чаговець В. В. Сучасний напрям використання інформаційно-комунікаційних технологій [Електронний ресурс] / В. В. Чаговець, Л. О. Чаговець // Вестник Харьковского национального автомобильно-дорожного университета. – 2015. – Вып. 71. – С. 118-124. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vhad_2015_71_21.
2. Дистанційна освіта [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<https://mon.gov.ua>.
3. Навчальне веб-середовище ХДУХТ [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://efront.hduht.edu.ua>.